RELATIVE ANALYSIS OF A TRAUMATISM IN BOXING AND ORIENTAL COMBAT SPORTS

SERGIY VACHEV

Lviv State Institute of Physical Culture

In the given degree operation the common analysis of a traumatism is conducted at realization of training and competitions on Oriental combat sports, and also, the visual comparison of the obtained outcomes with similar metrics in the boxing.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОМПОНЕНТІВ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПАРАОЛІМПІЙСЬКОМУ БАСКЕТболі

Маруян ПІТИН

Львівський державний інститут фізичної культури

Зародження та розвиток параолімпійського спорту в світі стали можливим внаслідок утворення та утвердженя змагань різного рівня для людей з особливими потребами.

Починаючи з 1888 року (утворення першого спортивного клубу для людей з ураженням слуху), та до 2002 року (проведення Зимових Паралімпійських Ігор у Солт-Лейк-Сіті) параолімпійський спорт набув розповсюдження у всьому світі.

Впродовж періоду розвитку проходило становлення та формування інфраструктури та утворення керівних організацій за нозологіями: GISS – Міжнародний спортивний комітет глухих; IBSA – Міжнародна асоціація спорту сліпих; ISOD – Міжнародна організація спорту інвалідів (спортсменів-ампутантів); ISMWSF – Міжнародна федерація Сток-Мендевільських ігор; CP-ISRA – Міжнародна асоціація спорту осіб з церебральним паралічем; INAS-FID – Міжнародна організація спорту осіб з порушенням розумового розвитку.

Змагання всесвітнього масштабу проводяться сьогодні серед спортсменів з різними вадами:

- Всесвітні ігри глухих (Дефлімпійські ігри, регулярно проводяться з 1924 року);
- Ігри Спеціальної Олімпіади – для людей з порушенням розумового розвитку (проводяться з 1968 року);
- Параолімпійські Ігри – участь в яких беруть спортсмени з порушеннями опорно-рухового апарату та з ураженням зору (проводяться з 1960 року);

Авторитетність цих змагань, соціальне значення підтверджено визнанням Міжнародного Олімпійського Комітету, широкою географією учасників, вдосконаленням їх програм.

Так, наприклад, в Параолімпійських іграх приймають участь близько 4000 спортсменів з 130 країн світу. Програма змагань XI літніх Паралімпійських Ігор (Сіднея

2000) включала 18 видів спорту. Серед них традиційні – легка атлетика, стрільба з лука, плавання, настільний теніс, футбол, баскетбол тощо; та специфічні – голбол, бочча, пауерліфтінг, регбі. За результатами змагань розігрується близько 500 комплектів нагород.

Одним з традиційних паралімпійських видів спорту, який було включено до програми змагань ще у 1960 році (Рим) є баскетбол. У системі змагань для спортсменів-інвалідів, баскетбол у візках, за структурою та спрямованістю, поділяють на:

параолімпійський баскетбол – змагальна діяльність в якому регламентується міжнародними правилами, складеними та затвердженими FIBA - Міжнародною федерацією баскетболу та IWBF - Міжнародною федерацією баскетболу у візках;

рекреаційний баскетбол – регламентація змагальної діяльності здійснюється за правилами, що грунтуються на міжнародних, затверджених FIBA та IWBF, але не виключають структурно-змістових змін за домовленістю учасників чи у зв'язку з необхідністю.

В Україні, за державної підтримки, офіційно винекнення паралімпійського баскетболу відбулося у 2000 році, коли було проведено перші змагання. Кількість команд за останні роки зросла з 3-4 у 2000 р., до 10 – 2002 р. Розвиток паралімпійсього баскетболу охопив усі регіони України, створено команди в Одесі, Харкові, Донецьку, Києві, Дніпропетровську, Львові та ін. Це засвідчує зростаючу популярність цього виду спорту.

Однак подальший розвиток обмежується недостатнім науково-методичним забезпеченям та відсутністю практичних рекомендацій щодо системи підготовки та змагальної діяльності.

В доступній нам науково-методичній літературі розкриваються питання тактичної підготовки (Б.Хедрік, Д.Барнес, Л.Шевер, 1989), та взаємодії спортсменів під час гри (Є.Болах, 1993), оцінки координаційних здібностей спортсменів у баскетболі на візках (К.Здеб, Б.Молік, А.Космол, 1999).

Одним з невідуємних принципів підготовки спортсменів є відповідність системи підготовки структурі змагальної діяльності (В.Платонов, 1997). Саме структура змагальної діяльності визначає вимоги до підготовленості спортсмена. Разом з тим, в науковій літературі відсутні відомості про компоненти змагальної діяльності в баскетболі у візках та методичні положення щодо врахування особливостей змагальної діяльності в процесі підготовки спортсменів-візочників.

Мета: Охарактеризувати компоненти змагальної діяльності у параолімпійському баскетболі.

Завдання:

1. Узагальнити відомості про структуру та зміст компонетів змагальної діяльності в паралімпійському баскетболі.

2. Визначити структуру та зміст компонетів змагальної діяльності у параолімпійському баскетболі.

3. Виявити спільні та відмінні риси у компонентах змагальної діяльності баскетболу олімпійської та параолімпійської програм.

Гіпотеза: Ми припускаємо наявність відмінностей у компонентах змагальної діяльності баскетболу олімпійської та параолімпійської програм.

Методи:

1. Аналіз та узагальненя літературних джерел;
2. Аналіз відеодокументів;

3. Педагогічне спостереження;

4. Порівняльний аналіз.

За допомогою обраних методів дослідження встановлено наявність структурно-специфічних та структурно-спільних груп компонетів змагальної діяльності у баскетболі олімпійської та параолімпійської програм, за умови сталої мети – закинути м'яч у кошик суперника за умови його протидії та при дотриманні правил гри.

Порівняльний аналіз змісту змагальної діяльності баскетболу олімпійської та параолімпійської програм дав можливість виділити групи компонентів: структурно-специфічну для олімпійського баскетболу, структурно-спільну для баскетболу олімпійської та параолімпійської програм, структурно-специфічну для паралімпійського баскетболу:

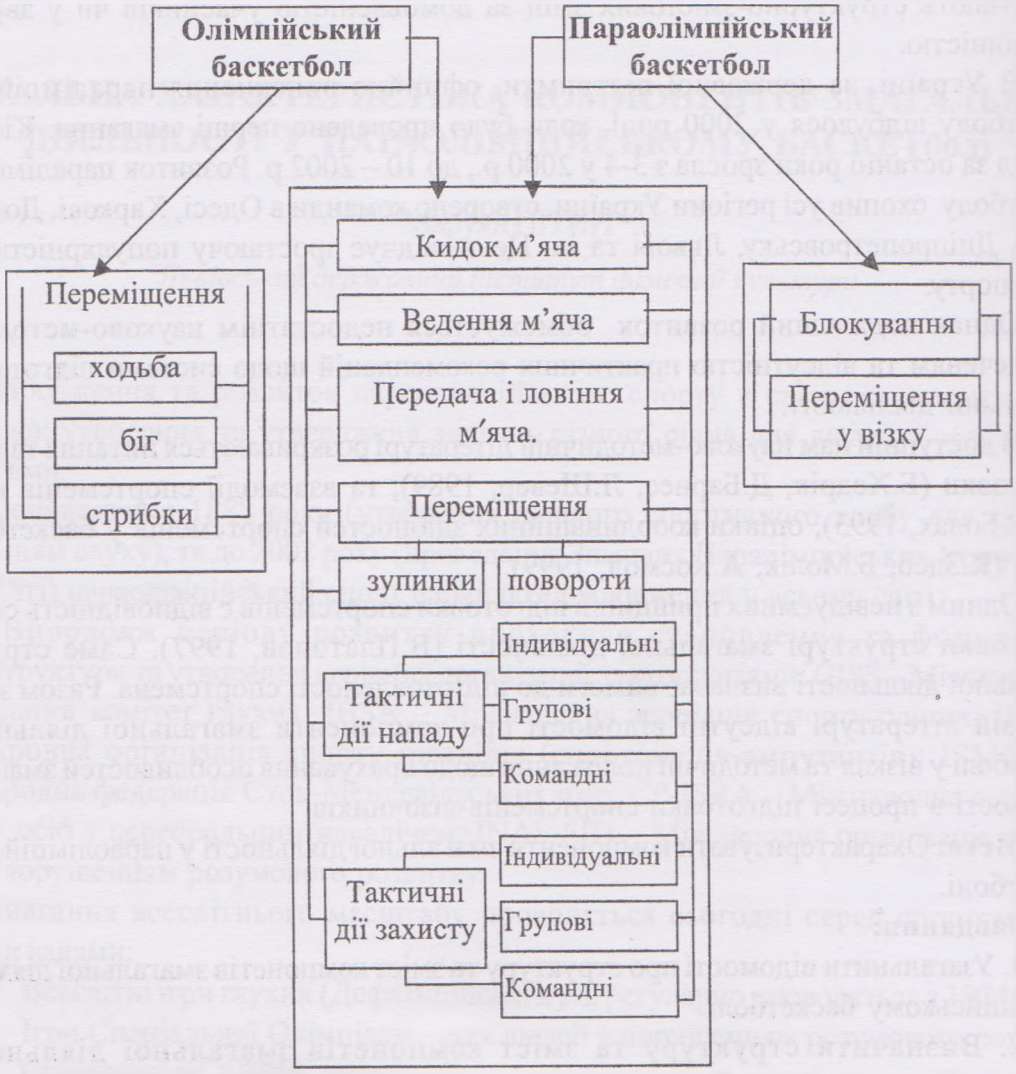

Рис. 1 Компоненти змагальної діяльності.

• структурно-специфічна для олімпійського баскетболу – переміщення: ходьба біг, стрибки – не використовуються в змагальній діяльності паралімпійського баскетболу у звʼязку з індивідуальними можливостями спортсменів.

• структурно-спільна для баскетболу олімпійської та параолімпійської програм - кидок, ведення, передача і ловіння мʼяча, переміщення: зупинки, повороти індивідуальні, групові, командні тактичні дії в нападі та захисті.

Кидок – виконується спортсменами з положення сидячи у візку, за допомогою [illegible] плечового поясу. Це положення суттєво знижує висоту випуску м'яча та [illegible] додаткових м'язових зусиль при виконанні кидка.

Ведення – розташування спортсмена у візку та неможливість виключення даного [illegible] прийому з правил гри спричинили його видозміну у змагальній діяльності, [illegible] виконується за допомогою таких дій: удари м'ячем на поверхні майданчика, [illegible] м'яча на колінах спортсмена, поштовх коліс руками.

Передача та ловіння м'яча – компоненти, які не мають значних відмінностей, [illegible] позначається зменшення арсеналу дій та варіативності їх використання.

Переміщення: зупинки, повороти – виконуються за допомогою роботи м'язів [illegible] плечового поясу та тулубу (в залежності від рівня та складності ушкодження) та [illegible] її з механізмами візка.

Тактичні дії нападу:

[illegible] відуальні – суттєво обмежені внаслідок положення спортсмена у візку – [illegible] простору та мобільності дій.

[illegible] рупові – вирішення гравцями команди локальних завдань змагальної діяльності.

[illegible] командні – спрямованість команди на виконання глобальних завдань змагальної [illegible] – здобуття залікових очок. Значне обмеження індивідуальних дій спортсмени [illegible] командною грою.

Тактичні дії захисту:

[illegible] відуальні – зосередження на блокуванні гравця нападу (без ўўігри в м'ячўў – [illegible] на вибивання м'яча)

[illegible] рупові – протидія за допомогою зменшення простору та мобільності атакуючих дій.

[illegible] командні – спрямовані зусилля, які спричиняють до збільшення помилок при [illegible] та утриманні м'яча гравцями нападу.

[illegible] структурно-специфічна для Паралімпійського баскетболу:

[illegible] кування – особливий вид тактичних дій – взаємодії, контакту візків захисника [illegible], що призводить до іммобілізації, обмежання дій гравця, як повноцінної [illegible] одиниці. При блокуванні у гравця нападу залишається можливість лише [illegible] передачу і ловіння м'яча та візуального спостереження за грою ; у гравця [illegible] обмежання можливості приймати участь в захисних діях команди.

[illegible] ереміщення у візку – будь-яка зміна розташування гравця на майданчику [illegible] за допомогою поштовху коліс візка м'язовими зусиллями спортсмена.

Висновки:

1. [illegible] Паралімпійський баскетбол є невідуємною складовою спорту-інвалідів у світі [illegible].

2. У баскетболі олімпійської та параолімпійської програм наявні структурно-[illegible] та структурно-спільні групи компонентів змагальній діяльності.

3. Кидок, ведення, передача та ловіння м'яча, переміщення (зупинки, повороти), [illegible] рупові, командні тактичні дії в нападі та захисті складають структурно-[illegible] групу компонентів змагальної діяльності олімпійської та параолімпійської [illegible].

4. Переміщення – ходьба, біг, стрибки складають структурно-специфічну групу [illegible] змагальної діяльності олімпійського баскетболу; блокування та [illegible] у візку – структурно-специфічну параолімпійського баскетболу.

Література

1. Бріскін Ю.А., Передерій А.В., Строкатов В.В. Параолімпійський спорт: Навчальний посібник.– Львів: ўўАралўў, 2001 – 141с.
2. *Баскетбол/ В.М. Корягин, В.М. Мухин, В.А. Боженар, Р.С. Мозола – К.: Вища шк., 1989 – 232с.*
3. *Баскетбол: Учебник для ин-тов физ. культ./Под ред. Ю.М.Портнова. – 3-е изд., перераб. – М.: Физкультура и спорт, 1988 – 288 с.*
4. *Леонов А.А., Малый А.А. Баскетбол. – К.: Рад. Школа. 1989 – 104с.*
5. *Платонов В.Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте. – Киев: Олимпийская литература, 1997 – С 27 - 44 .*

CARACTERISTIC OF THE COMPONENTS OF COMPETITIVE ACTIVITY PARALIMPIC BASKETBALL

Pityn MARYAN

Lviv State Institute of Physical Culture

In work determines common characteristic of the components of competitive activity paralympic basketball.

There is e specific and common component of competitive activities Olympic and Paralympic basketball

МОДЕЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НЕПОВНОСПРАВНИХ СПОРТСМЕНІВ У ПЛАВАННІ НА 100 МЕТРІВ ВІЛЬНИМ СТИЛЕМ

Євген ПРИСТУПА, Евгеніуш БОЛЯХ, Войцех СЕЙДЕЛЬ

Вроцлавська академія фізичного виховання, Польща

Змагання з плавання є одним з найбільш медалемістких видів спорту, які включені у програму Параолімпійських ігор. Із 169 видів змагань з плавання, найбільша їх кількість розігрується в плаванні вільним стилем – 78, у тому числі на дистанції 100 метрів.

Аналіз виступів провідних спортсменів на Параолімпійських іграх свідчить про суттєве зростання спортивних результатів у практично всіх без винятку спортивних групах, а також збільшення конкуренції в усіх видах змагань із плавання. Зазначена ситуація зумовлює необхідність пошуку нових, більш ефективних шляхів підвищення результативності змагальної діяльності неповносправних спортсменів. У спеціальній науковій літературі визначені основні напрями підвищення ефективності підготовки кваліфікованих спортсменів [1, 2, 3]. Одним із найбільш ефективних напрямів підготовки плавців вважається розробка модельних характеристик змагальної діяльності у різних видах змагань із плавання задля оптимізації впливу на тренувальний